

För yttrande till
Kommunstyrelsen
Vård- och omsorgsnämnden
Servicenämnden
För kännedom till
Kommunfullmäktige

Granskning av krisberedskap – kontinuitetsplanering och uthållighet i Lunds kommun

År 2022 beslutade de förtroendevalda revisorerna att genomföra en tredje granskning avseende kris- och sårbarhet i Lunds kommun. I vilken utsträckning kan viktiga samhällsfunktioner fortgå i perioder av kris och hur förberedd är kommunen på att hantera längre tider av osäkerhet? Syftet med granskningen har varit att följa upp tidigare lämnade rekommendationer till kommunstyrelsen avseende kontinuitet och uthållighet vad avser viktiga samhällsfunktioner. Granskningen har även syftat till att bedöma ändamålsenligheten i "kontinuitetsplaneringen" inom vård- och omsorgsnämnden samt servicenämnden.

Kommunrevisorerna har både 2020 och 2021 genomfört granskningar avseende kommunens krisberedskap. Granskningarna har visat att kommunstyrelsen och ett flertal nämnder i stort bedriver ett ändamålsenligt krisberedskapsarbete. Granskningen från 2020 var främst inriktad på organisation och styrdokumentation för kris- och katastrofberedskap, risk och sårbarhetsanalys, samt hanteringen av pandemin. Granskningen från 2021 var dels en uppföljande granskning, dels gjordes en särskild granskning av renhållningsstyrelsens och servicenämndens upprätthållande av central verksamhet. Kommunstyrelsen rekommenderades i granskningen från 2021 att säkerställa att en tillräcklig samordning och planering kom till stånd och att kommunstyrelsen skapade goda förutsättningar för lagerhållning av bränsle, skyddsutrustning, viktiga material samt livsmedel. Däri ingick också att ta beslut kring uthållighet.

Den sammanfattande bedömningen i årets granskning är att kommunstyrelsen arbetat i stort enligt rekommendationerna som lämnats i tidigare granskning. Flera delar återstår dock i detta säkerhetsarbete. Det pågående arbetet handlar bl a om att implementera en process utifrån lagen om extraordinära händelser (LEH-process), i enlighet med Myndigheten för samhällsskydd- och beredskaps (MSB) rekommendationer. Bedömningen är att arbetet med en ny process tar utgångspunkt i kommunrevisionens tidigare synpunkter och att det stärker krisberedskapen i kommunen.

Det framgår av granskningen att nämnderna har kartlagt sina kritiska verksamheter och processer samt sina beroenden av olika resurser. Det återstår dock att upprätta en fullständig kartläggning av kommunens gemensamma beroenden. Det saknas beslut om uthållighetstider och om vad som kan betraktas som acceptabla uthållighetstider. Vidare visar granskningen att viss kontinuitetsplanering finns i rutiner vid avbrott samt handlingsplaner för personalbortfall. Dock har det inte upprättats kontinuitetsplaner. Samtliga delar ingår dock i det planerade arbetet för LEH-processen och bör därför finnas inom en överskådlig framtid.

Kommunfullmäktige avsatte för 2022 fyra miljoner kronor särskilt till energiförsörjning och beredskapslager. Enligt granskningen har kommunstyrelsen inte använt dessa medel. Sett ur sårbarhetsperspektiv bedöms detta vara en brist. Det har inom ramen för granskningen genomförts stickprovskontroller avseende avbrottsdrift för lönehantering, måltidsdistributions- och specialkostförteckning, samt schema och genomförandeplaner för hemtjänst. Stickprovskontrollen visar att det finns goda möjligheter att driva dessa verksamheter även vid driftsstörningar.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden och servicenämnden att:

- ▶ Fortsätta arbetet med att utveckla LEH-processen. I detta ingår att säkerställa att det upprättas:
 - en fullständig kartläggning av kommunens gemensamma beroenden,
 - beslut om uthållighetstider och acceptabla avbrottsstider,
 - en lagerhållning som motsvarar besluten,
 - kontinuitetsplaner för att bibehålla kritisk kommunal service vid avbrott och/eller störningar.

Därtill rekommenderas kommunstyrelsen att:

- ▶ Upprätta en plan för hur medel avseende krisberedskap ska nyttjas under 2023.

Vi revisorer vill passa på att nämna att kommunstyrelsen, sedan revisionen påbörjade sina granskningar av kommunens krisberedskap 2020, har utvecklat arbetet och initierat aktiviteter som vi bedömer vara betydelsefulla för kommunens framtida krisberedskap. Det är positivt att tidigare rekommendationer har beaktats och att det tagits ett helhetsgrepp i frågan. Det är likaså värdefullt att såväl kommunstyrelsen som nämnderna i stickprovskontrollen uppvisar goda rutiner vid driftsstörningar. Däremot menar vi, i likhet med granskarna, att det är en brist att kommunstyrelsen inte verkställt fullmäktiges uppdrag avseende energiförsörjning och beredskapslager. Vi anser att förklaringarna som lämnas till granskarna är otillräckliga.

Missiv
2022-12-14

3(3)

Revisorerna önskar svar på vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av vad som framkommit i granskningen och de rekommendationer som lämnas. Vi vill därutöver att kommunstyrelsen inkommer med en förklaring till varför de fyra miljoner kronor som fullmäktige beslutat i ekonomi- och verksamhetsplan för 2022, öronmärkta till krisberedskap, inte nyttjats.

Svar önskas senast den 14 mars 2023.

På uppdrag av Lunds kommuns revisorer

Lars Trägen
Ordförande kommunrevisionen
Lunds kommun